استظهار عرفی ای استظهار فقیه؟

57:43

شاگرد۲: طبق روایت «رب حامل فقه الی من هو افقه» ای روایت «رب حامل فقه غیر فقیه»، می‌توانیم بگوییم در استظهارات، عرف میزان نیست؟ الآن بیانی خیلی مطرح می‌شود که اگر عرف ساذج این را می‌فهمد، که هیچ، اما اگر نمی‌فهمد باید آن را کنار گذاشت. از آن روایت می‌توان استفاده کرد که اصلاً عرف ساذج محوریتی ندارد؟

استاد: «رب حامل فقه» خودش یک عنوانی است. تفاوت فقاهت و فقهای اصحاب مثل زراره در چیست؟ در این است که فرمودند «لایعید صلاته فقیه». یعنی یک جایی است که عرف عام چیزی می‌دانند و آن را فهمیده‌اند لذا اعاده می‌کنند، اما وقتی فقیه شد، لایعید. یحتاج فی تصحیحها. احتیاطی که دیگری بلد نیست. همین باز فرمایش شما است. حامل فقه الی من هو افقه؛ او خودش نمی‌فهمد که چه می‌گوید، اما تناسب حکم و موضوع، قرائن لبیه، قرائن منفصله و حتی قرائن متصله را فقیه درک می‌کند. اما او قوه‌اش را ندارد.

شاگرد: قسمت بعد که می‌فرمایند «حامل فقه غیر فقیه»، واضحتر است.

استاد: از پیامبر خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله شیعه و سنی نقل کرده‌اند، «رب حامل فقه الی من هو فقیه». یعنی حامل اصلاً فقه ندانشته. نه اینکه آن طرف افقه بوده. فلذا با این روایت، معلوم می‌شود که فقاهت برای کسی است که الآن هم همینطور است. هر کسی که با ذهن عوام سر و کار داشته باشد، می‌داند؛ کسی که تجربه ندارد اصلاً در این فضا نیست که ذهن عوام به چه صورت است. این را باید در تجربه به دست بیاورید. اما این طرفش کسانی که با فقه سر و کار داشته‌اند و کسانی که امروزه در اثر پیشرفت رشته حقوق و وکالت، تخصص پیدا می‌کنند، می‌بینید از یک عبارت در ذهن کسی که حقوق کار کرده، چیزهایی می‌آید که اصلاً ممکن نیست در ذهن عوام بیاید، ولی وقتی من عبارت را برای حقوقدان می‌گویم، چیزهایی که به ذهن او می‌آید اصلا در ذهن من نمی‌آید. یعنی ذهن من قدرت پردازش آن مؤلفه‌های حقوقی را در عبارت ندارد. عبارتی است که شنیده‌ام اما قدرت تحلیل آن را ندارم. ذهن من هم اصلاً محتوا را پردازش نمی‌کند. ولی همین عبارت را وقتی برای حقوقدان می‌گویم، با توجه به اطلاعاتی که دارد، چقدر مطالبی را استفاده می‌کند.

والحمد لله رب العالمین

بازبینی #1
ایجاد شده 19 مه 2026 13:31:51 توسط ... .
به روزرسانی شده 19 مه 2026 13:34:30 توسط ... .